

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 27-09-2018
Αριθμ. Πρωτ.: 813/123110

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Μέτρα πρόληψης του νοσήματος της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1487/12-9-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Φ. Αραμπατζή**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Αφρικανική Πανώλη του Χοίρου είναι ιογενές νόσημα των κατοικίδιων και άγριων χοίρων. Προσφάτως, εντοπίστηκαν αρκετές εστίες του νοσήματος στη Ρουμανία, μία στη Βουλγαρία και τρεις στο Βέλγιο. Η Αφρικανική Πανώλη του Χοίρου είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης, το οποίο, μέχρι στιγμής, δεν έχει εμφανιστεί στη χώρα μας.

Τα μέτρα και οι ενέργειες που θα εφαρμοστούν στη χώρα μας, εφόσον επιβεβαιωθεί το νόσημα, καθορίζονται από:

- το π.δ. 37/2005 (Α' 56), με θέμα «Μέτρα για την καταπολέμηση της αφρικανικής πανώλους των χοίρων και τροποποίηση του παραρτήματος Ι του Π.Δ. 138/1995 (Α 88) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2002/60/ΕΚ του Συμβουλίου»,
- το π.δ. 138/1995 (Α' 88), με θέμα «Θέσπιση γενικών μέτρων καταπολέμησης ορισμένων ασθενειών των ζώων καθώς και ειδικών μέτρων για τη φυσαλιδώδη νόσο των χοίρων σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/119/ΕΟΚ του Συμβουλίου»,
- την αριθμ. 260918/14-01-2009 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων (ΑΠΧ)» (Β' 75/22.01.2009) και
- την Απόφαση (ΕΚ) της Επιτροπής 2003/422 «για την έγκριση διαγνωστικού εγχειριδίου για την αφρικανική πανώλη των χοίρων».

Σημειώνεται ότι από το έτος 2016 και ενόσω η νόσος εντοπιζόταν σε μεγάλη χιλιομετρική απόσταση από την Ελλάδα και, συγκεκριμένα, στη Σαρδηνία, τη Λιθουανία, την Εσθονία, τη Λετονία, την Ουκρανία, καθώς και στα σύνορα της Πολωνίας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) απέστειλε το με αριθμ. πρωτ. 1260/50175/25-04-2016 ενημερωτικό έγγραφο προς τις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, το οποίο, είναι, επίσης, αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Το εν λόγω έγγραφο αποσκοπεί στην ενημέρωση των κτηνιάτρων, των αρμόδιων φορέων και του κοινού σχετικά με την αιτιολογία, τη γεωγραφική εξάπλωση, τα ευαίσθητα είδη, τη μετάδοση, την ανθεκτικότητα του ιού, την κλινική εικόνα, την επιδημιολογία, τις νεκροτομικές αλλοιώσεις, τη διαφορική διάγνωση, την εργαστηριακή διάγνωση, τα μέτρα πρόληψης, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση υποψίας και επιβεβαίωσης του νοσήματος.

Επίσης, αναφέρεται ότι, στις 17 Ιουλίου του έτους 2017, πραγματοποιήθηκε Άσκηση Προσομοίωσης με τη συμμετοχή της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ και των Περιφερειακών Κτηνιατρικών Αρχών, με σκοπό την εκπαίδευση των κτηνιάτρων για την υλοποίηση των οριζόντιων διαδικασιών των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, τα οποία εφαρμόζονται και στην Αφρικανική Πανώλη των Χοίρων, όπως: α) Χαρτογράφηση, β) Οριοθέτηση Ζωνών, γ) Κοινοποίηση εστίας και δ) Ιχνηλασιμότητα των ζώων.

Επιπλέον, στις 22 Δεκεμβρίου του έτους 2017, κατά τη διάρκεια της εξέλιξης της τρέχουσας επιζωτίας στη Λιθουανία, την Εσθονία, τη Λετονία, την Πολωνία, την Ουκρανία, την Τσεχία, καθώς και στα βόρεια σύνορα της Ρουμανίας, εστάλη το με αριθμ. πρωτ. 4413/138551/22-12-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ σχετικό με την Αφρικανική Πανώλη του Χοίρου, προς τις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, την Κυνηγητική Συνομοσπονδία Ελλάδος, τις κοινοτοφικές οργανώσεις και το Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)

Σκοπός του εν λόγω εγγράφου ήταν η παρότρυνση για συνεργασία και η αύξηση της επαγρύπνησης τόσο των κτηνιάτρων όσο και όλων των εμπλεκόμενων φορέων (κυνηγητικές οργανώσεις, ιδιωτικοί φύλακες θήρας, δασικές υπηρεσίες, ορειβατικοί και φυσιολατρικοί σύλλογοι, Φορείς Διαχείρισης βιοτόπων, όμιλοι πεζοπορίας και σύλλογοι κτηνοτρόφων).

Σημειώνεται, επίσης, ότι πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις (Δεκέμβριος του έτους 2017) σε κεντρικό επίπεδο με τη συμμετοχή της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ, της Πανελλήνιας Κυνηγητικής Συνομοσπονδίας και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών του ΥΠΕΝ. Σκοπός των εν λόγω συσκέψεων ήταν η ενημέρωση των αρμόδιων Φορέων για την εξάπλωση του νοσήματος στην Ευρώπη και τον κίνδυνο πιθανής εισόδου του στη χώρα μας.

Σε συνέχεια των ανωτέρω ενεργειών, εκδόθηκε από το Τμήμα Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας του ΥΠΕΝ η με αριθμ. πρωτ. 165140/1/08-01-2018 ενημερωτική εγκύκλιος, η οποία εστάλη στα Γραφεία Συντονιστών Διοίκησης, στις Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων, καθώς και στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του κράτους. Η εν λόγω εγκύκλιος τονίζει την αναγκαιότητα της ενημέρωσης των τοπικών εμπλεκόμενων Φορέων από τις Δασικές Υπηρεσίες, καθώς και της άμεσης συνεργασίας τους με τις Τοπικές Κτηνιατρικές Αρχές σε περίπτωση υποψίας του νοσήματος.

Επίσης, κατά την τελευταία σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 09-07-2018 στα γραφεία της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δασών του ΥΠΕΝ, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Άγριας Ζωής και Θήρας του ΥΠΕΝ κοινοποίησε στην Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ τη με αριθμ. 165390/590/22.03.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εκτατική και ημισταυλισμένη χοιροτροφία» (Β'1128/28.03.2018), η οποία απαγορεύει τη φύλαξη χοίρων σε δασικές εκτάσεις και επιβάλλει τον περιορισμό τους, από τα τέλη Ιουλίου του 2018, υποχρεωτικά σε σταυλικές εγκαταστάσεις. Το εν λόγω μέτρο είναι εξαιρετικά σημαντικό, καθώς θα συμβάλλει στον περιορισμό της αναπαραγωγής μεταξύ αγριόχοιρων και οικόσιτων χοίρων, η οποία οδηγεί σε ανεξέλεγκτο αριθμό γεννήσεων ημίαιμων χοίρων που περιπλανώνται στις δασικές εκτάσεις.

Μετά την εμφάνιση του κρούσματος στη Βουλγαρία, η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ έστειλε άμεσα εγκύκλιο προς τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) της χώρας για ενημέρωση και λήψη έκτακτων μέτρων στις Π.Ε. που συνορεύουν με τη Βουλγαρία (Π.Ε. Σερρών, Δράμας, Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου). Επίσης, με την εν λόγω εγκύκλιο, έγινε υπενθύμιση στις Κτηνιατρικές Αρχές της προαναφερθείσας αριθμ. 165390/590/22.03.2018 ΥΑ, ώστε να μεριμνούν για την εφαρμογή της. Τα έκτακτα μέτρα που ελήφθησαν είναι τα εξής:

- Ενημέρωση των χοιροτρόφων και των λοιπών εμπλεκομένων στη χοιροτροφία φορέων για τον κίνδυνο εισόδου του νοσήματος.
- Υποχρεωτική κλινική εξέταση όλων των χοίρων που πρόκειται να μετακινηθούν σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.
- Ατομική ενημέρωση όλων των χοιροτρόφων.
- Συναντήσεις και ενημέρωση των κυνηγετικών συλλόγων από τις τοπικές Κτηνιατρικές Αρχές.
- Ορισμός ζώνης αυξημένης επαγρύπνησης κατά μήκος των συνόρων με τη Βουλγαρία σε απόσταση 50 χιλιομέτρων, όπου, επιπλέον, εφαρμόζονται: α) επίσκεψη και κλινικές εξετάσεις όλων των εκμεταλλεύσεων σε εβδομαδιαία βάση, β) κλινική εξέταση των χοίρων που πρόκειται να μετακινηθούν σε εκτός ζώνης περιοχές και συμπλήρωση αντίστοιχου εντύπου από το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης, γ) ατομική ενημέρωση όλων των χοιροτρόφων, δ) τήρηση αυστηρών μέτρων βιοπροφύλαξης σε εμπορικές και μη-εμπορικές εκμεταλλεύσεις και ε) απαγόρευση εισόδου στην εκμετάλλευση οχημάτων που έχουν έρθει σε επαφή με άλλες εκτροφές χοίρων.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες Εκτελεστικές Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως ισχύουν μέχρι σήμερα (2018/1216/04-09-2018), έχει επιβληθεί περιορισμός μετακινήσεων ζώντων ζώων και προϊόντων στις ζώνες προστασίας και επιτήρησης, όπως αυτές έχουν καθοριστεί. Επίσης, η Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ (Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) εξέδωσε άλλες δύο εγκυκλίους με σκοπό την ενημέρωση των κυνηγών (3252/119347/05-09-2018) και των χοιροτρόφων (3240/118836/04-09-2018) αντίστοιχα, με τις οποίες διαβιβάστηκαν συνημμένα και ενημερωτικά φυλλάδια, τα οποία έχουν σχεδιαστεί από τη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ και πρόκειται να εκτυπωθούν. Η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο διεξαγωγής του διαγωνισμού, ενώ έχουν αναρτηθεί και στον ιστότοπο του ΥΠΑΑΤ.

Όσον αφορά στη χρηματοδότηση των μέτρων έναντι της Αφρικανικής Πανώλης του Χοίρου, σημειώνεται ότι, ήδη, έχουν εξασφαλισθεί πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του ΥΠΑΑΤ για την προμήθεια εργαστηριακών αντιδραστηρίων, την εκτύπωση των φυλλαδίων, αλλά και των άλλων εξόδων που θα πραγματοποιηθούν. Σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος στη χώρα μας, επισημαίνεται ότι θα υποβληθεί εκτάκτως αίτημα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για επιπλέον συγχρηματοδότηση των δαπανών αντιμετώπισης του νοσήματος, με βάση τα χρονοδιαγράμματα που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 652/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πλέον των ανωτέρω, αναφέρεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία, τα ζώα ζώα και τα προϊόντα ζωικής προέλευσης εισάγονται από Τρίτες Χώρες στην ένωση μόνο μέσω εγκεκριμένων Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), όπου και υποβάλλονται σε κτηνιατρικούς ελέγχους στο 100% των φορτίων. Φορτία, τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις εγγυήσεις και στους ενωσιακούς κανόνες, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν στο ενωσιακό έδαφος, κατάσχονται, καταστρέφονται ή επιστρέφονται στη χώρα προέλευσής τους.

Αναφορικά με τη διακίνηση ζώων από Κράτη-Μέλη ή Τρίτες Χώρες όπου έχουν διαπιστωθεί κρούσματα της νόσου, επισημαίνεται ότι εκδίδονται Εκτελεστικές Αποφάσεις της Επιτροπής, με τις οποίες εφαρμόζονται περιοριστικά μέτρα στις μετακινήσεις ζώων και προϊόντων αυτών από περιοχές με κρούσματα της Αφρικανικής Πανώλης των Χοίρων. Γι' αυτές τις αποφάσεις ενημερώνονται από τη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) και οι ΣΥΚΕ της χώρας.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, σημειώνεται ότι το Μέτρο 02 «Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση», που αφορά στην ενίσχυση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε γεωργούς (υπο-Μέτρο 2.1) και της επιμόρφωσης των συμβούλων (υπο-Μέτρο 2.3), περιλαμβάνει (υπο-Μέτρο 2.1) στα επιλέξιμα προς ενίσχυση πακέτα συμβουλών υπηρεσίες συμβουλών που αφορούν στις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, μπορούν να δοθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες προς κτηνοτρόφους σχετικές με την υγεία των ζώων.

Επιπλέον, τονίζεται ότι:

- Ως Γεωργικοί Σύμβουλοι, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα να στελεχώσουν τους υποψήφιους φορείς του Μέρου, δύναται να πιστοποιηθούν και οι πτυχιούχοι κτηνίατροι.
- Η πρόσβαση των γεωργών σε συμβουλές από πιστοποιημένους Γεωργικούς Συμβούλους του Συστήματος Παροχής Γεωργικών Συμβουλών, είτε ενισχυόμενη από το ΠΑΑ είτε όχι, είναι εθελοντική.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφό μας με αντίγραφο της Ερώτησης.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας (με αντίγραφο της Ερώτησης)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κα Φ. Αραμπατζή